

# Kinderopvang Duimelot Zenderen

Vertrouwen uitstralen,  
waardoor  
zelfvertrouwen kan groeien.



Kinderopvang waar GROEI begint bij BEWEGEN!!!

## Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Kinderopvang Duimelot in Zenderen. Dit plan is een wettelijke opdracht maar is tegelijkertijd een uniek document waarin het onderliggende gedachtengoed (de visie), de concrete praktijk van alledag en de wettelijke eisen van onze kinderopvang samenkomen.

De basis van onze opvang vormt het gedachtengoed van Emmi Pikler (0- 3-jarigen) aangevuld met de pedagogiek van Maria Montessori en Rudolf Steiner. Wij staan voor een respectvolle, persoonlijke benadering van ieder kind. Daarnaast is er respect voor de 'eigen tijd' van kinderen, waarin zij vrij kunnen spelen en zelfstandig kunnen ontdekken in een uitnodigend voorbereide omgeving.

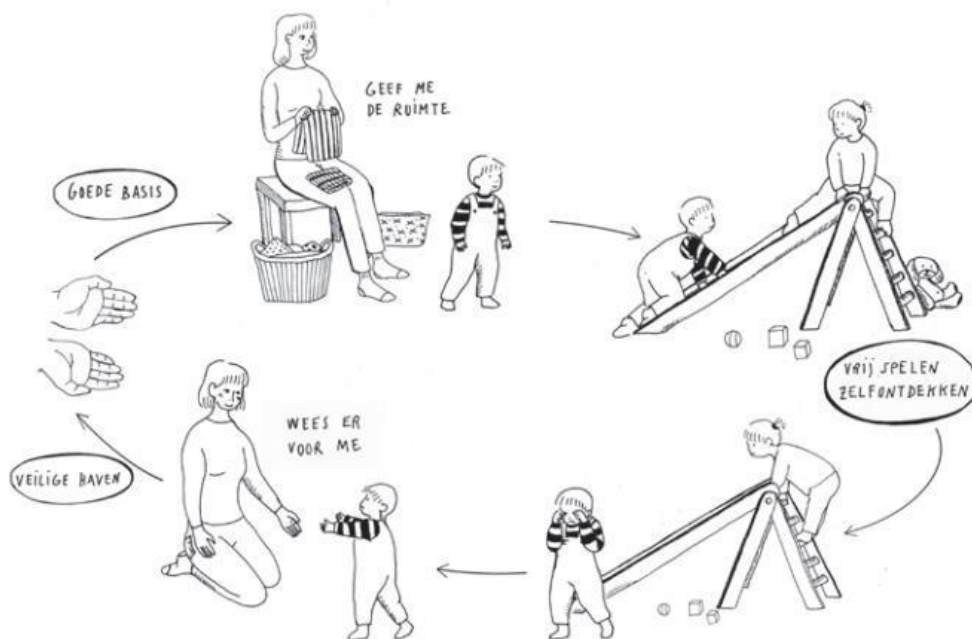
Hiermee is Duimelot als organisatie uniek gepositioneerd binnen de markt van Kinderdagverblijven in de regio. Zij voorziet zodanig in een behoefte dat de intentie is om in 2025 de deuren te openen van een tweede locatie binnen een Kindcentrum in Borne West.

Inhoud	
Hoofdstuk 1 Inleiding en kindvisie .....	4
Hoofdstuk 2 Pedagogisch Beleid .....	6
2.1. Algemene uitgangspunten .....	6
2.2. Kernpunten van Emmi Pikler .....	8
2.3. Verzorgen met aandacht en eten met plezier .....	8
2.4. Rijke/voorbereide speel-leeromgeving .....	10
2.5. Ervaringsgericht werken en Ontwikkelingsdomeinen .....	11
Hoofdstuk 3 Beschrijving groepen en openingstijden .....	12
3.1 Dagopvang .....	12
3.2 Doorgaande lijn .....	14
3.3 BSO – VSO/NSO .....	14
3.4 Stamgroepen en openingstijden .....	16
Hoofdstuk 4 Medewerkers .....	18
4.1 Algemeen .....	18
4.2 Opleidingseisen .....	18
4.3 Werkoverleg en coaching .....	18
4.4. Mentorschap en observatie van kinderen .....	19
4.5 Inval .....	20
4.6 Inzet beroepskracht-in-opleiding en stagiaires .....	20
4.7 Professionaliteit en deskundigheidsbevordering .....	21
Hoofdstuk 5 Ouders .....	21
5.1. Betrokken ouders en oudercommissie .....	21
Oudercommissie .....	21
5.2 Aanmeldings- en plaatsingsprocedure .....	22
5.3 Wenbeleid .....	22
5.4. Praktische informatie voor ouders en contacten .....	24
Hoofdstuk 6 Organisatie .....	25
6.1 Rechtsvorm .....	25
6.2 Organisatiestructuur .....	25
6.3 Locatie .....	25
Hoofdstuk 7 Veiligheid- en Gezondheidsbeleid .....	26
7.1 Veiligheid- en Gezondheidsbeleid .....	26
7.2 Hygiëne verschoonruimtes .....	26
7.3 Kinder-EHBO en BHV .....	26

## Hoofdstuk 1 Inleiding en kindvisie



Kinderdagverblijf Duimelot is in 1994 gestart met het bieden van kinderopvang in Zenderen, gemeente Borne. In 2009 is daar BSO Hand in Hand bij gekomen. Het logo van Duimelot met 1 beer is gericht op het individu, het kind dat zich ontwikkelt vanuit zichzelf. In het logo van Hand in Hand ligt de focus op het sociale samenzijn met andere kinderen binnen een groep, kinderen die zich ontwikkelen als sociale wereldburgers. Beiden hebben een boogje om zich heen als een stuk bescherming en dit symboliseert; vanuit geborgenheid, betrokkenheid willen we (h)échte kinderopvang bieden.



*De cirkel van veiligheid en vertrouwen*

De afbeelding hierboven schetst een goed beeld hoe er vanuit een wisselwerking de relatie tussen kind en pedagogisch professional steeds meer vorm en inhoud krijgt. Deze relatie is in balans wanneer er een goed evenwicht wordt geboden tussen "geef me de ruimte/vertrouw op mijn competentie" en "wees een veilige haven voor me/ondersteun me" wanneer dit nodig is.

**Kindvisie.** Bij Duimelot Zenderen kijken we vanuit de visie van Emmi Pikler naar de kinderen. Dit houdt in dat we het kind zien als **competent**, een kind dat weet wat hij zelf wil en kan. Deze overtuiging vertaalt zich in onze houding ten opzichte van kinderen en prikkelt hun intrinsieke motivatie. De autonomie van het kind krijgt de kans zich optimaal te ontplooien. Het kind mag zich op zijn eigen tempo en eigen manier ontwikkelen. Uit recent hersenonderzoek weten we inmiddels dat veiligheid of stress, invloed hebben op het vermogen tot leren. En dat juist bewegen heel goed is voor de cognitieve ontwikkeling. Bij Duimelot is er rust en ruimte binnen een voorspelbaar ritme voor elk kind om zich te kunnen ontwikkelen. Leren vanuit eigen initiatief geeft een ‘beloningshormoon’ in de hersenen af. Werken volgens het Kindbeeld van Pikler heeft daarom een eigen manier van omgaan met baby’s, dreumesen, peuters, ouders en collega’s. Het is vooral een andere houding aannemen naar het kind toe. Een houding vanuit vertrouwen in het competente kind. Het kindbeeld schept de voorwaarden om kinderen zelf te laten leren en onderzoeken op hun eigen wijze en initiatief en in hun eigen tempo.

De eerste drie levensjaren zijn van cruciaal belang voor de sociaal-emotionele, cognitieve en motorische ontwikkeling van een kind. Wij, als pedagogisch professionals, hebben daarom een maatschappelijke verantwoordelijkheid: de opvang van kinderen zo optimaal mogelijk te maken.

### **De Pikler Pedagogiek is gestoeld op 3 pijlers**

1. Vrije, zelfstandige bewegings- en spel ontwikkeling  
We bieden de kinderen veel beweeg- en speel **ruimte**
2. Respectvolle, onverdeelde aandacht  
We bieden dit binnen een stabiele, warme en persoonlijke **relatie**
3. Voorspelbaar dagritme  
Er zijn 3 tijden - tijd samen, tijd op zichzelf en tijd om te rusten binnen een voorspelbaar **ritme**  
Met bovenstaande pijlers verkrijgen we veel **rust** waardoor het welbevinden en de spelbetrokkenheid van een kind wordt verhoogd.

**Pedagogische stromingen** De visie van Emmi Pikler is gericht op de leeftijd van 0 tot 3 jaar. Omdat wij binnen onze kinderopvang het gedachtengoed van Emmi Pikler verder uit willen rollen naar onze Peutergroepen en onze BSO, maken we ook gebruik van ideeën uit de pedagogische stromingen van **Maria Montessori** en **Rudolf Steiner**. Tot de leeftijd van 3 jaar zullen we ons veelal richten op het individu, binnen de Babygroep, die langzaam naar een klein groepje binnen onze Dreumesgroep, naar vervolgens een iets grotere groep binnen de Peutergroepen. Het socialisatieproces gaat van het individu naar meer en meer een sociaal samenzijn binnen een groep.

Van **ervaren**, naar **groeien** naar meer en meer **betekenis geven (duiden)**. Het is vooral onze respectvolle houding naar kinderen waarin wij laten zien dat we geloven in het potentieel van elk kind en hen de gelegenheid te bieden dit te exploiteren.

In dit pedagogisch beleid beschrijven we hoe wij in de dagelijkse praktijk de 4 opvoedingsdoelen van Marianne Riksen-Walraven en de 6 Interactievaardigheden van het NCKO vormgeven binnen het gedachtegoed van Emmi Pikler. We observeren kinderen zorgvuldig en vanuit de pedagogiek van hoofd, hart en handen benaderen. Hierbij komt het hart op de eerste plaats: de armen krijgen eerst de gelegenheid in harmonie met zichzelf en hun omgeving zijn. Daarna kan er met een mix van praktisch ervaren (handen) en leren en ontdekken (hoofd) verder worden gebouwd aan ontwikkeling.



## Hoofdstuk 2 Pedagogisch Beleid

### 2.1. Algemene uitgangspunten.

Kinderopvang Duimelot biedt verantwoorde kinderopvang en dat betekent dat het kindbeeld dat wij hebben, ingebed is in het kader zoals dat wettelijk is vastgelegd. In onze werkwijze zijn de opvoedingsdoelen van Marianne Riksen-Walraven en de zes interactievaardigheden uit het NCKO opgenomen en hierop worden pedagogisch professionals gecoacht. In de praktijk betekent dat:

**We bieden Emotionele Veiligheid;** wij zijn van mening dat dit de basis is net zoals de fundering van een huis. Zonder deze 'basis' van emotionele veiligheid kan een kind niet 'bouwen' aan zijn eigen ontwikkeling. We bieden het kind **ruimte**, binnen een voorspelbaar **dagritme**, met vaste pedagogisch professionals waarmee een kind een stabiele **relatie** kan opbouwen. Zodoende krijgt een kind **rust** om zichzelf te ontwikkelen in zijn eigen tempo

**We bevorderen de Persoonlijke Competentie;** deze competentie zien wij als de muur van het huis (in aanbouw). Wij bieden het kind in een rijke speelleeromgeving de gelegenheid om aan zijn eigen ontwikkeling (persoonlijke competentie 'muur') te bouwen. Door voorwaarden te scheppen aan de kwaliteit van onze opvang wordt het kind uitgenodigd zichzelf steeds een stapje verder te ontwikkelen. De bewuste keuze voor materialen die hierbij ondersteunen en de wijze waarop wij bouwen aan een interactieve relatie helpen hierbij.

**We bevorderen de Sociale Competentie;** dit zien wij als de andere muur van het huis. Wij bieden het kind de gelegenheid om samen met leeftijdsgenootjes en andere kinderen aan zijn eigen sociale ontwikkeling te bouwen. Wij scheppen voorwaarden zodat kinderen elkaar kunnen ontmoeten, kunnen spelen, zich kunnen spiegelen etc. Omdat zij binnen een groepsklimaat met elkaar opgroeien krijgen ze de kans elkaar te inspireren, imiteren, uit te dagen, en zo met en van elkaar te kunnen leren.

**Wij bevorderen de overdracht van normen en waarden;** deze overdracht zien we als het dak op het huis. Kinderen worden ondersteund om op open manier kennis te maken met algemeen aanvaarde normen en waarden in de samenleving. Wij zijn ons bewust van de voorbeeldfunctie die we hebben in een respectvolle omgang met anderen en kinderen ervaren dagelijks de betekenis hiervan. Zij oefenen in hun eigen aandeel zodat zij later hun bijdrage kunnen leveren aan actieve participatie in de maatschappij.

Het hieronder geschetste huis biedt voor ons het Wettelijk kader, waaraan kinderopvang moet voldoen. Het tweede huis is de vertaling richting onze Pedagogische Praktijk waarbij het competente kind op alle ontwikkelingsgebieden, letterlijk en figuurlijk, in beweging is.



Om de kwaliteit van bovenstaande te borgen dienen onze pedagogisch professionals over een zestal interactievaardigheden te beschikken.

Deze 6 Interactievaardigheden zijn opgesplitst in 3 basis Interactievaardigheden en 3 educatieve Interactievaardigheden.

Te weten:

1. Sensitieve responsiviteit
2. Respect voor autonomie
3. Structureren en leidinggeven

Deze drie basale vaardigheden dragen met name bij aan het **welbevinden** van kinderen

4. Praten en uitleggen
5. Spelenderwijs uitdagen van de ontwikkeling
6. Begeleiden van onderlinge interactie

Deze drie educatieve vaardigheden dragen met name bij aan de (spel) **betrokkenheid** van kinderen

Goede interactie is interactie die op een kindvolgende manier bijdraagt aan de vier basisdoelen. In het begeleiden van kinderen willen we nadrukkelijk oog hebben voor het unieke en competente kind dat op dit moment voor ons staat. De behoefte aan contact, de drang tot ontdekken en onderzoeken, de wil om goed te doen; het komt allemaal van binnenuit. Kinderen spelen dus zelf een actieve rol en zijn daarmee de motor van hun eigen ontwikkeling. In de interactie met hen gaat het dus vooral om **kijken en aansluiten**. (Strik en Schoemaker).

## 2.2. Kernpunten van Emmi Pikler.

Emmi Pikler werd in 1902 in Wenen geboren. Ze werd aan het kinderziekenhuis van de Universiteit van Wenen tot kinderarts opgeleid. Professor Von Pirquet en kinderchirurg Salzer waren haar belangrijkste leermeesters. Zij stonden bekend als zeer progressief in hun benadering van jonge kinderen. **De nadruk lag op preventie, op het belang van vrije, zelfstandige beweging en spel en op respectvol omgaan met het kind. Dit alles samen resulteert in een voorspelbaar dagritme. De overtuiging welke als basis dient is die van het competente kind.**

Meestal wordt met de term competenties een aangeleerde, verworven vaardigheden bedoeld. Bij jonge kinderen gaat het dan vaak om vaardigheden die wij, volwassenen, ze moeten aanleren. Geïnspireerd op de visie van Emmi Pikler zien wij dit anders, breder. Wij verstaan “competentie” als iets waarmee een kind al wordt geboren, als de aangeboren mogelijkheid om open te staan voor de omgeving. Competent gedrag bestaat naar ons idee uit drie elementen:

1. Een kind neemt zelf het initiatief om iets te doen (intrinsieke motivatie)
2. Hij doet dit op zijn eigen manier (vrij spelen en zelfstandig ontdekken)
3. Hij ervaart het effect ervan (geeft zijn eigen onderzoek vorm en leert daarvan)

Competentie dus als mogelijkheid om actief in contact te zijn met zijn omgeving en daar zelf van te leren.

Wanneer we het competente kind als uitgangspunt nemen, heeft dit betekenis voor de grondhouding in onze relatie met het kind. Deze houding laat zien dat we respect hebben voor de autonomie van het kind: we zijn rustig, afwachtend, observerend en opmerkzaam, vol vertrouwen.

Zo zijn we in staat een goed band met het kind op te bouwen en te onderhouden. Twee vaste momenten tijdens een opvang dag om hieraan te werken bieden hiertoe een prachtige gelegenheid: de verzorgmomenten en het samen eten. Een belangrijke socialisatie.

## 2.3. Verzorgen met aandacht en eten met plezier.

De eerdergenoemde “Cirkel van vertrouwen”, het bouwen aan een goede band met elk kind, krijgt handen en voeten tijdens de verzorgingsmomenten en het samen beleven van eetmomenten. Binnen Duimelot hechten we daarom heel veel waarde aan deze momenten op de dag. Natuurlijk ziet dat er in de babygroep anders uit dan bij de BSO maar de intentie van de pedagogisch professional blijft hetzelfde, namelijk een goede band aangaan met dit/deze specifieke kind/kinderen. Het “ezelsbruggetje” *ogen-mond-handen* helpt ons hierbij.



Het herinnert ons eraan de verzorgingsmomenten niet op de automatische piloot te doen maar met onverdeelde, volledige aandacht voor ieder kind.

**Ogen:** je observeert, ziet wat er nodig is en maakt oogcontact met het kind. Hierdoor laat je merken: dat wat ik zeg is echt voor jou bedoeld. Ik ben er helemaal voor jou nu.

**Mond:** na de ogen komt eerst de mond en dan pas de handen. Dat wil zeggen: voordat je iets doet, heb je iets gezegd. Je doet bijvoorbeeld een suggestie, waarmee het kind zelf verder kan. Door het oogcontact dat hebt en de persoonlijke boodschap die je uitspreekt, voelt het kind zich aangesproken.

**Handen:** tot slot zijn je handen aan de beurt. Je ondersteunt de boodschap die je zegt met de taal van je handen: open en half afgemaakte handgebaren, zoals uitnodigen, aanbieden en vragen. Met deze vragende, afwachtende houding geef je het kind een keuzemogelijkheid. Door de vragende gebaren ontstaat er een dialoog tussen jou en het kind. Het voelen, emotionele veiligheid, wordt volop kans gegeven, de persoonlijke competentie wordt gerespecteerd, door de samenwerking wordt ook aan de sociale competentie gewerkt en dat er normen en waarden worden overgedragen behoeft geen toelichting.

Om tijdens de eet- en drinkmomenten een goede band op te bouwen hanteren we bij Duimelot zeven richtlijnen:

1. *Bekende en vertrouwde werkwijze.* De kinderen krijgen hun eten van een volwassene die hen goed kent. Dit kunnen meerdere pedagogisch professionals zijn. De werkwijze is bekend. Dit geeft kinderen houvast en zekerheid. Ze weten hoe het gaat en kunnen op deze manier actief aan de maaltijd deelnemen.
2. Kinderen komen in een *vaste volgorde* aan de beurt om te eten en te drinken. Dit wordt dagelijks verteld en wordt ondersteunt door foto's op te hangen van het groepje kinderen dat aan tafel gaat. Er wordt altijd gewerkt met kleine groepen.
3. *Voorbereide omgeving.* Op alle groepen geldt: je hebt alles voorbereid: voeding, borden bestek, glazen, doekjes, servetten, tafelprullenbakje, vaatdoek en eventueel een spiegel (oudste kinderen). Zo kunnen kinderen direct aan tafel gaan (of op schoot komen zitten). De tafel ziet er uitnodigend uit.
4. *Geen hap meer dan het kind graag eet of drinkt.* Eten met plezier betekent dat de voeding wordt gestopt als het kind dit aangeeft. Deze richtlijn wordt gehanteerd vanaf de babygroep. Kinderen mogen van tafel gaan als ze voldaan zijn. Met deze regel stralen we vertrouwen uit in de competentie van het kind. Een kind weet zelf hoeveel eten of drinken hij op dat moment nodig heeft.
5. *Ritme en tempo van het eten aan het kind aanpassen.* Sommige kinderen eten snel, anderen langzaam. Kinderen die in een groepje eten hoeven niet op elkaar te wachten tot iedereen klaar is. Ook mogen ze zelf kiezen in welke volgorde: eerst drinken en dan eten of eerst wat eten en dan pas drinken...
6. *Een vaste plek aan tafel.* Streven is per dag van de week ieder kind een vaste, eigen plek te geven aan tafel. Dit geeft kinderen houvast en duidelijkheid en het bevordert een plezierige groepsdynamiek (interactie tussen kinderen onderling).
7. *Eten is plezier.* Niet dat een kind zelfstandig eet, of zijn bord leegeet is het belangrijkste doel maar het plezier en genieten: eten is fijn! En dat is een sociale beleving die een leven lang meegaat.

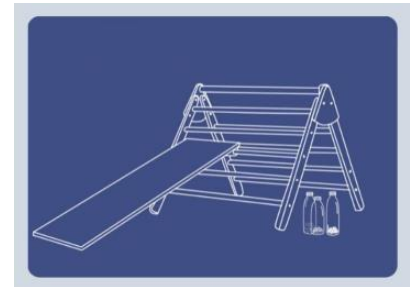
## 2.4. Rijke/voorbereide speel-leeromgeving

In de pedagogische visie van Duimelot vormen bewegen en spel een centrale rol.

### **Bewegen.**

Emmi Pikler is bekend geworden door haar beschrijvingen van bewegingsontwikkeling van baby's, die in hun eigen tempo hun motorische ontwikkeling doormaken. Dit is veel meer dan alleen 'leren lopen'. In het proces van bewegen leert het kind zichzelf en de wereld om hem heen kennen. Hóe een kind zich een volgende positie of beweging eigen maakt, was voor Pikler belangrijker dan Wánnéer. Het voordeel van zijn eigen tempo kunnen volgen (autonomie!), is dat hij iedere nieuwe houding pas uitvoert, bijvoorbeeld zitten, als hij er fysiek en mentaal aan toe is. Elke beweging bouwt voort op de vorige. De waarde van bewegingsruimte beperkt zich niet tot de babygroep.

In al onze groepsruimtes en afgestemd op elke leeftijd worden kinderen bij ons uitgedaagd tot bewegen.



De laatste jaren is de belangstelling voor de invloed van bewegen op ons brein enorm toegenomen. Denk bijvoorbeeld aan Eric Scherder, Sabine Hunnius & Michiel van Elk en Guy Stevens. Laatstgenoemde merkte de afgelopen 20 jaar toen hij nog werkzaam was als leerkracht lichamelijke opvoeding dat heel veel kinderen op het gebied van ontwikkeling vertraging opliepen en leer- en gedragsproblemen lieten zien. Hij verdiepte zich samen met enkele wetenschappers om te kijken wat er misging. Het bleek dat de oorzaak vaak verbonden was met de neurologische en fysiologische ontwikkeling van de kinderen. De kinderen kregen te weinig kans om te bewegen!

### **Spel.**

Wij herkennen ons in de wijze waarop binnen de antroposofie een pleidooi gehouden wordt voor het unieke, zelf geïnitieerde spel dat ieder kind op zijn eigen wijze kan spelen, mits de omgeving de juiste voorwaarden creëert. Binnen het vrije schoolonderwijs komen drie visies op spel bij elkaar: spel als motor voor de ontwikkeling, spel om tot verbeelding en verwerking te komen en spel als de mogelijkheid voor de opbouw van een eigen persoons- en identiteitsvorming. Spel maakt hiermee een kind ook tot cultuur- en tijdgenoot. Cultuur omdat het kind de beelden, ambachten, rituelen en gewoonten van de eigen cultuur (na) speelt. Wij zien hierin duidelijk de doelen van Marianne Riksen- Walraven terug.

Spel dus als bron van waaruit de ontwikkeling plaatsvindt. Niet zomaar spel maar vrij spel: zelscheppend spel! Kinderen blijven gezond(er) als zij hun eigen spelwereld mogen creëren, eigen beelden mogen vormen. Als ze de tijd krijgen om het spel in hun tijd en ruimte te spelen. (Loïs Eigenraam 2018) Kinderen ontwikkelen zich als zij open spelmaterialen krijgen dat aansluit bij hun ontwikkeling. Dit heeft consequenties voor onze manier van werken. Het

betekent niet werken met ‘moet’dingen als het behalen van vooropgestelde doelen, toetsen afnemen en een vooraf vastgesteld programma. En het betekent ook dat wij de kinderen niet met “mooie” werkjes naar huis laten gaan waar hij zelf maar weinig invulling aan heeft kunnen geven. In plaats van productgericht werken kiezen wij voor procesgericht werken waarin experimenteren met materialen centraal staat.

Ruimte maken voor spel betekent bij Duimelot werk maken van een voorbereide omgeving die uitnodigt om op ontdekking te gaan. De inrichting van de groepsruimte groeit mee met de leeftijd en de behoefte van de kinderen. Wij komen hier later bij de beschrijving van de groepen op terug.

Beide elementen uit de visie (bewegen en spel) komen samen in de wijze waarop bij Duimelot de groepsruimtes zijn ingericht. Voor alle leeftijden wordt er gelegenheid geboden te klimmen, klauteren en er is voldoende spel materiaal (open en gesloten) afgestemd op de behoeften en leeftijd van de kinderen.

## 2.5 Ervaringsgericht werken en Ontwikkelingsdomeinen.

Een ervaringsgerichte aanpak krijgt vorm door de ervaringsgerichte basishouding: Een afwachtende manier van kijken, één waarin je de eigen ervaringsstroom gebruikt als middel om je in de ervaring van anderen – in dit geval van jonge kinderen – te verplaatsen. Ervaringsgericht werken maakt van oppervlakkig leren fundamenteel leren oftewel Deep level learning. Deep level learning is een proces dat raakt aan de basis van de manier waarop je de werkelijkheid bekijkt en ermee omgaat. Bij oppervlakkig leren doe je wel kennis op of leer je wel handelingen, maar het effect ervan is beperkt. Je kunt wel dingen die je voorheen niet kon, maar je functioneert niet op een hoger niveau. Verworvenheden op het dieper niveau (Deep level learning) zijn niet alleen zichtbaar in vertrouwde taken en bij vertrouwde handelingen: ze maken dat mensen ook in nieuwe situaties opvallen door hun toegenomen mentale vermogen (Laevers).

In het boek ‘Grip op competenties’ (Laevers, Declercq en van Esch) wordt een kader gegeven om de brede ontwikkeling te observeren in tien domeinen:

Grote en kleine motoriek, taalvaardigheid, beeldende en muzikale expressie, begrijpen van de fysische wereld, begrijpen van de maatschappelijke wereld, sociale competentie, logisch-wiskundig denken, zelfsturing en, ondernemingszin, zelfvertrouwen en verbondenheid. Elk van deze domeinen vraagt specifieke competenties. “Competenties zijn systemen in een persoon die een succesvolle omgang met de werkelijkheid mogelijk maken. Ze bestaan uit kennis, inzicht, intuïtie, vaardigheden en attitudes die met elkaar verweven zijn.”

In de theorie van Laevers, hebben we een goede theoretisch onderbouwing gevonden bij onze pedagogische visie. Het ervaringsgericht werken zoals hij dit beschrijft, sluit aan bij de manier van werken zoals we dit kennen vanuit Pikler. Spreekt Pikler van het competente kind dan trekt Laevers de lijn door en schetst een beeld van kinderen die over competenties beschikken.

Kern van ons aanbod is dat wij kinderen de mogelijkheid bieden ervaringen op te doen die aansluiten bij hun competenties.

## Hoofdstuk 3 Beschrijving groepen en openingstijden

### 3.1 Dagopvang

Binnen onze **Baby-, Babydreumes-, Dreumes –, Peuter-, en Peuterplus groep** werken we geïnspireerd op de visie van Emmi Pikler.

Binnen de Pikler visie wordt het eigen ritme van kinderen gerespecteerd en vanaf het begin wordt een kind de mogelijkheid gegeven om vanuit eigen initiatief te bewegen en te spelen. Pikler heeft daarvoor mooie materialen ontwikkeld waarmee kinderen zelf hun eigen mogelijkheden kunnen leren kennen. Deze materialen staan, afgestemd op de verschillende leeftijden, bij ons op de groep. De kinderen kunnen deze klim- en klautermaterialen zelfstandig ontdekken. Binnen de RisicoInventarisatie en Evaluatie (RIE) wordt ons gevraagd om grote risico's uit te sluiten en kinderen om te leren gaan met kleine risico's. Wij kiezen daarom heel bewust om de kinderen op blote voeten te laten spelen, zodat ze hun voeten ook in kunnen zetten bij het klimmen en klauteren. Ze hebben daardoor meer grip en verkrijgen meer informatie over wat ze aan het doen zijn. Ook vragen wij kinderen om hun knuffel of spelobject wat ze in de handen hebben op het kleed te leggen en dan pas kunnen ze met gebruik van beide handen en voeten klimmen en klauteren.

Wanneer een baby het speelgoed zelf manipuleert, groeit zijn zelfbewustzijn. Wanneer de baby het materiaal zelf kan oppakken, neerleggen en opnieuw kan pakken doet hij dat geconcentreerd, aandachtig en met plezier. Op de babygroep ligt het accent vooral op het **ervaren**. Ervaren van het eigen lichaam en ervaren van verschillende materialen, om zo de wereld te verkennen.

Binnen de Babydreumesgroep bieden we ruimte aan kinderen rondom hun 1<sup>e</sup> verjaardag, wanneer onze babygroep meerder baby's en dreumesen bevat. We kiezen hiervoor om op deze manier voor onze babydreumesen meer rust te creëren. De kinderen kunnen op deze manier al kennis maken met de opvolgende dreumesgroep, doordat ze contact kunnen maken door het kijken door de tussendeur.

Voor de dreumes is het van belang om verder te **groeien** in de ontwikkeling. Het is op deze groep belangrijk dat er meerdere materialen van hetzelfde speelgoed zijn. De nadruk ligt op het vergelijken, combineren, categoriseren en dat vervolgens te verzamelen in manden, teiltjes, kisten, tassen en degelijke.

De overgang, voor kinderen, van de Baby- en babydreumesgroep naar de Dreumesgroep gebeurt rond 1 ½ jaar, wanneer het kind kan lopen en normaliter nog maar 1 rustmoment heeft. De overgang naar de Peutergroep, vindt plaats rond 2 ½ jaar. Hierbij houden we rekening, naast de leeftijd van het kind, voor welk kind het een meerwaarde is om over te gaan. Ook kan de groeps grootte in de ene of andere groep, of de opvang dag meespelen bij onze keuze. Daarnaast is het prettig voor een kind om samen met een vriendje de overstap naar een volgende groep te maken. De overstap is dus van meerdere factoren afhankelijk. Wanneer wij denken dat een kind over kan gaan, vragen we ouders of zij hiermee akkoord gaan. Het kind gaat voordien al even wennen met de vaste pp'er. De mogelijkheid bestaat altijd om weer even terug te gaan of juist op te starten bij de vertrouwde groep. We werken met speciale wenprotocollen die we naast het profiel van het kind leggen om zodoende de overgang zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Binnen onze **Peutergroep** en **Peuterplusgroep** zijn we meer voorbereidend bezig op de basisschool periode. Er wordt meer een beroep gedaan op het zelfsturend vermogen van kinderen en op handelingen die kinderen zelfstandig kunnen uitvoeren (bijv. tijdens de verzorgmomenten). Dagritmekaarten met foto's van vaste rituelen en momenten op de groep ondersteunen het zelfsturend vermogen. In deze groep wordt vooral ruimte gegeven om te **duiden** (betekenis geven) aan alles wat je tegenkomt. Hier zijn meer materialen voor het symbolisch- en rollenspel. Alle peuters genieten (wanneer zij niet meer echt gaan slapen) na de warme maaltijd van een rustmoment. Dit is een pauzemoment waarbij zij, ieder op hun eigen veldbedje, even rustig gaan liggen en zo de mogelijkheid krijgen ervaringen van de ochtend te verwerken en zich weer op te laden voor de middag.

De peuterplusgroep is een kleine groep peuters waarbij onze eigen voorschoolse educatieve benadering MAGKANDOE ingezet wordt. Om onze benadering in aanmerking te laten komen voor erkenning, wordt om een methodische en theoretische onderbouwing gevraagd. Deze hebben wij gevonden bij Pikler (Vol Vertrouwen), Laevers (Grip op competenties) en Strik en Schoemaker (Oog voor interactie).

Binnen een voorbereide rijke speelleeromgeving willen we kinderen graag *uitnodigen* tot het opdoen van nieuwe ervaringen. Wij gebruiken daarom ook liever het woord *uitnodiging* dan *activiteit*, omdat binnen een *uitnodiging* de intrinsieke motivatie van het kind wordt meegenomen. De basis van MAGKANDOE wordt gevormd door ervaringsgericht werken. Dit betekent dat wij in de praktijk niet werken met vooraf vastgestelde thema's en ontwikkelingsdoelen. Observaties vormen het uitgangspunt van ons aanbod. Daarmee stellen we veilig, **altijd** aan te sluiten bij de behoeften en het ontwikkelingsniveau van ieder kind in de groep. Bij een gezamenlijk interesse kan dat wel betekenen dat we een thema starten (thematiseren). Ook bij de peuter-plusgroep wordt gewerkt met dagritmekaarten van de eigen vast momenten in de groep.

Op dit moment wordt er hard gewerkt aan het schrijven van een handleiding bij onze Voorschoolse Educatieve Benadering MAGKANDOE.

Voor alle dagopvanggroepen geldt dat we kinderen een voorspelbaar dagritme aan willen bieden. In de visie van Pikler zouden we dit samen kunnen vatten met Relatie (goede band), Ruimte (om vrij te bewegen en spelen) en Ritme (voorspelbaar dagritme). Net zo belangrijk als een voorspelbaar dagritme is een soepele overgang. Kinderen hebben zin om vrij te gaan bewegen, spelen en zelfstandig te gaan ontdekken, als de overgang vanuit de vorige situatie soepel is verlopen. Als een peuter tijdens het fruit eten lekker heeft gegeten en gedronken en heeft genoten van de aandacht van de pedagogisch professional, dan zal zij daarna weer zin hebben om te spelen. Ze heeft haar emotionele tank weer kunnen opladen aan de onverdeelde aandacht die ze kreeg. De overgang wordt versoepeld als dit begeleid wordt met woorden en in herkenbare stappen wordt aangeboden (contact maken, vertellen wat je van plan bent/ wat er gaat gebeuren, medewerking vragen, afronden, het kind op weg helpen...)

Met de dagopvanggroepen gaan we dagelijks met de lopende kinderen naar buiten. Afhankelijk van de buitentemperatuur gaan de niet lopende kinderen in buitenpakken mee naar buiten. Zij kunnen in de zandbak of in een speciaal daarvoor met kunstgras ingerichte buiten box. Daarnaast kunnen ze buiten slapen in onze buitenbedjes (Lutje Potjes). Het naar buiten gaan bestaat uit het buiten spelen op ons plein, waar zowel aandacht is voor drukker

spel zoals klimmen, klauteren, fietsen, rennen en met de bal spelen, als ook rustig spel in de zandbak en op het kleed, bouwen met blokken, spelen met poppen en een boek lezen. Daarnaast gaan we dreumesen en peuters wandelen op het naast gelegen pad aan de overkant van ons pand. Dit wordt aan ouders tijdens de intake verteld. Soms gaan we naar het bos, naar een speeltuintje in het dorp of naar skatebaan. Hierbij dragen de kinderen gele hesjes of een T-shirt met het telefoonnummer óf logo van Duimelot. Ze houden zich vast aan de lijn met ringen of zitten in de bolderkar. Bij de intake geven ouders toestemming voor de uitjes buiten het pand. Bij het naar buiten gaan ondersteunt een pedagogisch professional de kinderen in kleine groepjes met het aantrekken van schoenen en/of jas. Andere pedagogisch professionals zijn buiten bij de kinderen die al klaar zijn en naar buiten worden gebracht.

### 3.2 Doorgaande lijn

Met name op de peuterplusgroep wordt de werkwijze afgestemd op de overgang naar de basisschool. Doel van de doorgaande lijn is te zorgen voor een vloeiende overgang en goede ondersteuning voor kinderen, ouders en professionals. Kinderen moeten zich veilig en thuis voelen in de nieuwe groep. Alle peuters van Duimelot worden met een “warme overdracht” overgedragen aan de leerkracht of ib-er van de basisschool. Dit is een driehoeksgesprek tussen de pp’er van Duimelot werkzaam op de peuterplusgroep, de ouder(s) van de peuter en de leerkracht/ib-er van de basisschool. Voorafgaande aan dit gesprek heeft de leerkracht/ib-er de leerkracht/ib-er al kennisgemaakt met de peuter tijdens een bezoek aan de peuterplusgroep. Andersom gaan alle peuters, om ze al wat vertrouwd te maken met de nieuwe omgeving van de school, met regelmaat bewegen in het speellokaal van de basisschool naast ons, waardoor ze al de school hebben kunnen ervaren door er doorheen te lopen.

### 3.3 BSO – VSO/NSO

Ook binnen onze BSO hanteren we de visie van Emmi Pikler, waarbij we vertrouwen uitstralen naar het competente kind, waarmee hun zelfvertrouwen (verder) kan groeien.

Binnen onze BSO ligt het accent op vrije tijd en het hebben van een plezierige (mid)dag, waarbij het heel nadrukkelijk geen ‘vermaak’ (mid)dag is. De Pedagogisch professionals zorgen voor een plezierige, uitdagende en voorbereide omgeving, waarbij kinderen in de gelegenheid worden gesteld zelf én samen keuzes te maken, tussen vrijheid en een systeem van vaste regels, waarin respect voor een ander en materialen voorop staan. Binnen de BSO kunnen we 44 kinderen opvangen die elk met respectievelijk 22 (BSO 1) en 22 (BSO 2) kinderen deel uitmaken van een twee vaste verticale stamgroepen. Tijdens de Voor Schoolse Opvang kiezen we ervoor om beide stamgroepen samen te voegen, omdat er minder kinderen aanwezig zijn.

Beide stamgroepen worden opgevangen door een team dat bestaat uit drie óf vier vaste medewerkers afhankelijk van het aantal kinderen. Eén van hen heeft naast de uitvoerende taak ook uren voor de coördinatie van de BSO. Ons Bitcare programma berekend per dag wat de inzet van het aantal pp’ers dient te zijn voor de wettelijke BKR-norm.

Kinderen eten en drinken in hun eigen stamgroep. Daarna maken ze een keuze uit het programma-aanbod. In beide BSO-groepen wordt het aanbod van de activiteiten gedifferentieerd naar de verschillende leeftijden. We hebben hierbij een onderverdeling in activiteiten voor kinderen tot 7jr en activiteiten voor kinderen ouder dan 7 jr.

De groepsruimten van beide stamgroepen bestaan uit: **de Huiskamer van Zenderen**, Sindron en **de Speelhal**. In het rustig gedeelte “de huiskamer”, kunnen spelletjes en creatieve activiteiten gedaan worden aan verschillende tafels (zoals knutselen, kleuren, verven, kleien, puzzelen). Ook zijn er ‘activiteiten boxen/dienbladen’ waarmee kinderen alleen of samen een activiteit kunnen uitvoeren. Dit in het verlengde van de zogenaamde dienbladen met ‘werkjes’ op de peutergroepen. Er is een leeshoek en chillhoek. In de Huiskamer wordt ook fruit gegeten, of later op de dag warm gegeten, in een kleine groep aan tafel. Op woensdag- en vrijdagmiddag eten de kinderen die vanaf 12.00u onze BSO bezoeken warm tussen de middag.

De andere ruimte is de Speelhal, waar een themahoek, de constructiehoek, de huishoek, legohoek, de timmerhoek en verschillende klim- en klautermaterialen van Hengstenberg staan. Hier kunnen de kinderen heerlijk hun gang gaan. De kinderen kunnen met de toestellen hun eigen parcours bedenken en maken.

De kinderen zijn dus binnen in de Huiskamer óf in de Speelhal, óf buiten (op het schoolplein). Zij laten dit aan hun mede BSO-kinderen, aan de pedagogisch professionals en aan hun ouders zien, d.m.v. het verschuiven van hun foto op het magneetbord. Hiermee bieden we kinderen de keuze en de verantwoordelijkheid om de andere BSO-kinderen, ouders en pp’ers te laten weten waar je bent.

Om een activiteiten aanbod te doen dat afgestemd is op de leeftijd en op de behoeften van de kinderen is onder de medewerkers een taakverdeling afgesproken over het activiteiten aanbod. Twee medewerkers zorgen ervoor dat er een goede balans is in het activiteiten aanbod binnen, afgestemd op de verschillende leeftijden. Onze sportmedewerker neemt de buitenactiviteiten voor zijn rekening. In een gezamenlijk logboek worden de activiteiten beschreven en geëvalueerd.

In kleine groepen wordt er (veelal) van jong naar oud, fruit gegeten en thee of water gedronken. De andere kinderen kunnen zelfstandig en vrij spelen, waarbij ze, zowel binnen als buiten, ondersteuning kunnen vragen van een pedagogisch professional.

Rond 15.30u gaan alle kinderen naar buiten om een frisse neus te halen. Aansluitend kunnen ze de keuze maken om binnen (Huiskamer of Speelhal) of buiten verder te spelen. Wanneer een kind wordt opgehaald wordt er samen met het kind een overdracht verzorgd naar de ouder(s) en krijgt het kind een soepstengel als afsluiting van de dag.

### 3.4 Stamgroepen en openingstijden

Groep	Leeftijd	Max. aantal kinderen	Aantal medewerkers	Openingstijden
Babygroep	0 – 1,5	12	2 of 3 (3/4:1)	7.30–18.00
Babydreumes groep	0 – 2	6	1 of 2	8.00–18.00 starten op bij de babygroep
Dreumesgroep	1,5 – 2,5	14	2 of 3	7.30–18.00
Peutergroep	2,5 – 3,5	16	2	7.30–18.00
Peuter plus	3,5 e.o.	8	1	8.30–18.00
NSO BSO-1	4 – 13	22	2	12.00/14.00–18.00
NSO BSO-2	7 – 13	22	2	12.00/14.00–18.00
VSO	4 – 13	22	1 of 2	7.30–8.30

De opvang vindt plaats in stamgroepen. Wanneer de groeps grootte in 2 groepen klein is, wordt de keuze gemaakt om opeenvolgende groepen samen te voegen. De baby- en de babydreumesgroep. De babydreumes- en de dreumesgroep. De peuter- en de peuterplus groep en beide BSO groepen. Van beide groepen is er een vertrouwde pp-er aanwezig. De groepsruimte waar de kinderen worden opgevangen is afhankelijk van het hoogste aantal van een bepaalde leeftijdsgroep. Bij samenvoeging van de peuter- en peuterplusgroep wordt altijd gekozen voor de groepsruimte van de peutergroep i.v.m. het aantal beschikbare vierkante meters. Voor de BSO kinderen geldt dat de groepsruimtes ongewijzigd blijven, met op dat moment minder kinderen.

Het samenvoegen wordt aangegeven aan ouders d.m.v. een aankondiging aan de deur van de betreffende groep. Ouders worden over deze mogelijkheid tot samenvoegen tijdens de intake geïnformeerd. Ze geven toestemming dat hun kind tijdelijk op een tweede stamgroep verblijft. Dit kan zijn in de vakantieperiode, aan begin of einde van de dag, of bij een rustig dagdeel. Incidenteel kan het gebeuren dat kinderen hun stamgroep verlaten bij extra activiteiten: het peuteruitje, een activiteit in samenwerking met de onderbouw van de school, een peutervoorstelling bij Duimelot. Ouders worden hierover vooraf geïnformeerd door de medewerkers en met een nieuwsbrief of een mededeling op de deur.

Wanneer kinderen het zelf aangeven dat ze nog even bij hun broertje of zusje willen blijven op de groep, dan maken we met het kind een afspraak dat wanneer de tweede pp'er komt, rond 8.30u dat het kind dan meegaat naar zijn eigen groep.

Bij binnenkomst kunnen ouders en kinderen zien welke pedagogisch medewerkers aanwezig zijn, door foto's van de pp'ers. Dit wordt vooral door de Peuters opgemerkt. Op de groepen kunnen kinderen zien welke kinderen die dag bij hen in de groep verblijft, door de foto's van de kinderen.

-Ieder kind heeft maximaal drie vaste beroepskrachten waarvan er dagelijks minimaal één werkzaam is op de groep van het kind.

-Ieder kind maakt van maximaal twee stamgroep ruimtes gebruik gedurende een week, dit wordt met ouders gecommuniceerd.



-De verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal feitelijk gelijktijdig aanwezige kinderen in de groep bedraagt ten minste:

- 1 beroepskracht per 3 aanwezige kinderen tot 1 jaar;
- 1 beroepskracht per 5 aanwezige kinderen van 1 tot 2 jaar;
- 1 beroepskracht per 8 aanwezige kinderen van 2 tot 3 jaar;
- 1 beroepskracht per 8 aanwezige kinderen van 3 tot 4 jaar;
  
- 1 beroepskracht per 10 aanwezigen kinderen van 4 tot 7 jaar;
- 1 beroepskracht per 11 aanwezigen kinderen van 4 tot 13 jaar;
- 1 beroepskracht per 12 aanwezigen kinderen van 7 tot 13 jaar;

Bij kinderen van verschillende leeftijden in één groep wordt het minimale aantal beroepskrachten berekend met de rekentool die in ons programma (Bitcare) is geïntegreerd.

-Bij een openingstijd van 10 uur of langer kunnen ten hoogste drie uur per dag, niet aaneengesloten, minimaal de helft van het vereiste aantal beroepskrachten worden ingezet volgens de beroepskracht-kind-ratio. Alleen tijdens het starten en afsluiten van de dagen en tijdens de middagpauze, een half uur per medewerker, wijken we af van de vereiste BKR.

Bij de aanvang en het afsluiten van de dag kan afgeweken worden van de BKR omdat er dan minder kinderen zijn. Wij werken met dagdelen binnen onze planning, dit kan een vertekend beeld geven, omdat er meerdere kinderen later starten (na 08.30u) en/of eerder (voor 17.00u) worden gehaald. De pauzes van een half uur wordt door de medewerkers gekozen op basis van het aantal kinderen dat evt. nog achterblijft op de groep. Bij de baby-, babydreumes- en dreumesgroep pauzeren de medewerkers na elkaar wanneer de kinderen op bed liggen. Bij de peutergroep pauzeren medewerkers beurtelings als de kinderen rusten. Er blijft altijd een medewerker met een bekend gezicht achter op de groep.

## **BSO**

BSO Hand in Hand bestaat uit twee verticale stamgroepen (4-12jr). Er zijn hier 3 óf 4 pedagogisch medewerkers werkzaam. Inhoudelijk wordt een aanbod op maat geboden.

Tijdens studiedagen van school, vakantiedagen of als er eens extra opvang nodig is, kunnen we (extra) opvang bieden. De tijden hiervoor zijn van 7.30u tot 18.00u. Deze tijden zijn te verlengen met een half uur, van 7.00u, tot 18.30u. Deze extra opvang kan aangevraagd worden binnen Bitcare. In de opvangmogelijkheden die elk jaar aan de ouders worden versterkt, staat meer informatie over de opvangmogelijkheden van het betreffende jaar.

De kinderen van de BSO maken gebruik van het schoolplein van de St. Stephanusschool. Daarnaast gaan we o.a. wandelen in de buurt (naar de speeltuin of skatebaan) of met de BSO Bus (voormalige STINT) naar de sportvelden van ZV. Hierbij dragen de kinderen gele hesjes. Bij grotere afstanden en kleinere groepen wordt er incidenteel ook gebruik gemaakt van onze auto's en BSO Bus.

-Wij werken in een Multi Functioneel gebouw samen met de Basisschool. In het geval van calamiteit kunnen we een beroep doen op de beroepskrachten van de school.

## Hoofdstuk 4 Medewerkers

### 4.1 Algemeen

Alle medewerkers van Duimelot zijn professionals, pedagogisch professionals. Dat betekent dat ze een voorbeeldfunctie hebben. Ze laten in hun handelen en gedrag zien dat ze deskundig zijn. Zij zijn zich bewust van hun verantwoordelijkheden voor het kind, de ouder(s), de organisatie en het beroep van pedagogisch professional. De medewerkers handelen op grond van hun kennis, ervaring uit de opleiding en de praktijk. Dit geldt voor alle kinderen die we opvangen, van 0 tot 13. Belangrijk is ook dat ze de grenzen kennen van hun eigen deskundigheid. Als het nodig is, wordt er doorverwezen naar derden/een specialist. Jaarlijks vinden er Pre-SOT overleg plaats met een orthopedagoog van de gemeente Borne en een JGZ-verpleegkundige die aan onze kinderopvang is verbonden.

### 4.2 Opleidingseisen

Alle pp'ers die werken bij Duimelot beschikken over een voor de werkzaamheden passende beroepskwalificatie zoals in de cao Kinderopvang is opgenomen. Ook hebben de medewerkers die op de groep werken het 3F taalniveau. Structureel worden trainingen EHBO, BHV en bijscholingen rondom de Meldcode aangeboden en gevolgd. Voor de scholing "Werken met baby's" geldt dat alle pp'ers hebben deelgenomen aan de training "Kijk eens wat ik kan! *De ongekende mogelijkheden van een nuljarige*" Pikler Babyscholing (IKK geregistreerd). Nieuwe medewerkers worden bij aanvang van hun dienstverband direct ingeschreven voor de eerstvolgende mogelijkheid om deze cursus te volgen.

In de jaarlijkse begroting worden de kosten die aan scholing/bijscholing verbonden zijn als vaste kostenpost meegenomen.

Alle medewerkers verbonden aan Duimelot hebben een VOG (verklaring over gedrag) welke is afgegeven na 1 maart 2013. Ze zijn daarmee gekoppeld aan onze organisatie binnen het personenregister kinderopvang, waarmee ze continu gescreend worden.

### 4.3 Werkoverleg en coaching

Met de wet IKK is veiliggesteld dat elke beroepskracht jaarlijks coaching ontvangt. Op onze website staat ons coachingsplan <https://www.duimelotzenderen.nl/pedagogisch-beleid> voor het betreffende jaar voor onze pedagogisch professionals. Het is aan de houder om de verdeling van deze coaching uren te bepalen al naar gelang de wensen en het functioneren van de beroepskrachten die bij zijn kindercentrum werkzaam zijn. Deze verdeling dient in het **coachplan** schriftelijk vastgelegd te worden, zodat deze inzichtelijk is voor beroepskrachten en ouders. Op 1 januari van elk jaar stelt de houder van Duimelot vast, hoeveel uur inzet vereist is voor zowel de beleidsvorming als de coaching en met deze gegevens wordt het coachplan geactualiseerd.

Binnen Kinderopvang Duimelot hebben Jeanine Mulder (Pikler® Pedagoog en directeur), Gea Martinius (pedagogisch beleidsmedewerker en coach), Elles Geeshink-Nollen (Pikler® Pedagoog i.o.) en Marit Timmers (HBO Pedagoog), intern de vereiste opleiding om de functie van coach uit te mogen oefenen. Jantine Peters (Pikler® Pedagoog en Pedagogisch coach) kan extern worden geconsulteerd.

Coaching vindt bij Duimelot plaats individueel, in teamverband (gekoppeld aan de groep) en in het totale team. Ieder half jaar wordt hiervoor een planning gemaakt en deze wordt met medewerkers gedeeld. Zoals in het gehanteerde kindbeeld uitgegaan wordt van het competente kind gaan wij bij de coaching van medewerkers uit van de competente medewerker. Dit betekent dat tijdens het individuele coachgesprek het talent van betreffende medewerker het startpunt is; hoe wordt dit ingezet, wordt hier voldoende ruimte voor geboden, kan/moet het anders....

Aansluitend op dit gesprek vindt coaching 'on the job' plaats. Zien we dit talent terug en lukt het om de afgesproken actie te realiseren? Standaard vinden deze gesprekken twee keer per jaar plaats. Op initiatief van de medewerker of de coach kan dit vaker zijn. In klein teamverband wordt ingezoomd op de werkwijze en hoe de visie zichtbaar wordt in het handelen van de medewerkers. Ook de uitkomsten van het scannen door de coach van de groep kinderen op Welbevinden en Betrokkenheid (onderdeel van het ZIKO-volgsysteem medewerkers) wordt dan met medewerkers doorgesproken. Ook is de samenwerking en taakverdeling binnen het team een vast agendapunt van dit overleg. Dit overleg in klein teamverband wordt vier keer per jaar gehouden.

In het groot teamoverleg wordt vooral gezocht naar de verbinding in de breedte. Hoe loopt de visie als rode draad door alle opvanggroepen? Op basis van observaties, input tijdens coachgesprekken of actuele vragen wordt er een agenda gemaakt en thema's samen dieper uitgewerkt.

Een verslag van de coachgesprekken wordt door de medewerker in Humanwave gezet en van de werkoverleggen worden notulen gemaakt.

#### 4.4. Mentorschap en observatie van kinderen

Wanneer de ouder(s) hebben aangegeven welke dagdelen hun kind gebruik gaat maken van de opvang wordt op basis van het rooster van geplande pp'er op deze dagdelen bepaald wie de mentor gaat worden van dit kind. Zo stellen we veilig dat de mentor en het kind elkaar zo vaak mogelijk treffen tijdens de opvang. De mentor nodigt de ouders uit voor het eerste wenmoment waarbij een vragenlijst over de bijzonderheden van het kind worden vastgelegd en in Bitcare worden gezet. Ouders kunnen de naam, met foto van de mentor vinden in Bitcare. Alles wat van belang wordt geacht voor de opvang van hun kind, kunnen ouders/mentor (pedagogisch professional) delen binnen Bitcare. De mentor is de persoon die de ontwikkeling jaarlijks met de ouder(s) bespreekt binnen het oudergesprek waarvoor zij worden uitgenodigd in mei. Na behoefte kan er een extra gesprek plaatsvinden met de mentor, de pedagogisch coach of de pedagoog.

Tijdens het oudergesprek wordt het ZIKO-observatie instrument Mijn Portret aan ouders voorgelegd. Dit Portret bestaat uit één A3-formulier en biedt een volledig beeld van het kind met zijn sterktes en zijn talenten op alle ontwikkelingsgebieden.

## Ouderbetrokkenheid

Op dit formulier is het zo dat ouder(s) ook een actief aandeel hebt/hebben en de mentor en ouder(s) op deze manier samen in gesprek gaan over hun zoon of dochter.

De ouders van de BSO-kinderen krijgen per jaar (mei) een uitnodiging voor een oudergesprek. Voor de vierjarigen wordt Mijn Portret nogmaals ingevuld. Met de kinderen vanaf vijf jaar wordt dit gesprek gevoerd naar aanleiding van een formulier dat kinderen samen met de BSO-mentor hebben ingevuld. Kinderen evalueren op dit formulier zelf hoe ze vinden dat het gaat wat ze ergens van vinden. Het geeft medewerkers direct zicht op waarover ze in gesprek kunnen gaan met het kind. Twee keer per jaar worden alle BSO-kinderen gescand op welbevinden en betrokkenheid.

## 4.5 Inval

Omdat Duimelot een kleinschalige kinderopvang is, lukt het bijna altijd om uit het team van vaste medewerkers inval te vinden bij ziekte of verlof. Wij hanteren het vastgezichten criterium. Aan het kind in de leeftijd tot één jaar zijn maximaal 2 of 3 vaste gezichten toegewezen. Op dagen dat het kind komt, is altijd minimaal één van deze vaste gezichten werkzaam. De kinderen zijn bekend met alle medewerkers van Duimelot. Als een vast gezicht een langere periode afwezig is wordt een andere vaste medewerker van Duimelot aangesteld als vast gezicht op de groep. De desbetreffende ouders worden hiervan op de hoogte gebracht.

## 4.6 Inzet beroepskracht-in-opleiding en stagiaires

Het aandeel van het aantal beroepskrachten-in-opleiding en stagiaires dat formatief wordt ingezet is bij Duimelot niet groter dan een derde van het minimaal in te zetten aan pedagogisch professionals. Alle formatief ingezette BBL'ers of BOLstagiaires beschikt over een praktijk (POK)- óf arbeidsovereenkomst en een VOG, is geregistreerd in het personenregister Kinderopvang en gekoppeld aan de houder. Een BOL-stagiaire wordt alleen ingezet in geval van ziekte van de pedagogisch professional. Alle beroepskrachten-in-opleiding die formatief worden ingezet zijn op de hoogte van en handelen naar het veiligheids-, gezondheids- en pedagogisch beleid. *Voor een toelichting op de taken en verantwoordelijkheden van stagiaires en beroepskrachten in opleiding verwijzen wij naar ons document Stagebeleid.* <https://static1.squarespace.com/static/595cac4a17bffc06e0585972/t/611bb4e93ffd36549a41872a/1629205737962/Stagebeleid+behorende+bij+de+stageperiode+binnen+Kinderopvang+Duimelot+Zenderen4.pdf>

#### 4.7 Professionaliteit en deskundigheidsbevordering

Het beroep van pedagogisch professional in de kinderopvang is voortdurend in beweging. Daarom stimuleert en investeert Duimelot in de beroepsontwikkeling van de medewerkers. Opleidingsvragen worden gefaciliteerd en ondersteuning en begeleiding wordt geboden door de pedagogisch coach, hbo-pedagoog en op de groep zelf ook door de collega- pedagogisch professional. Op basis van observaties, werkoverleggen en coachgesprekken wordt jaarlijks een opleidingsaanbod vastgelegd in het opleidingsplan. Dit kan aangeboden door de interne expertise waarover Duimelot beschikt (Pikler® pedagoog, docent Pedagogiek en verschillende trainingsbevoegdheden) of door externen (bijv. Gordon training).

Daarnaast worden medewerkers in de gelegenheid gesteld deel te nemen aan Webinars, congressen etc. Abonnementen op vaktijdschriften als Kinderopvang, Kiddo, Nieuwsbrieven van het expertisecentrum zorgen ervoor dat we op de hoogte blijven van nieuwe ontwikkelingen, leveren inspiratie en zetten aan tot kritische reflectie op onze eigen werkwijze en ons aanbod. Ook is er een breed scala aan boeken die gelezen of geraadpleegd kunnen worden.

## Hoofdstuk 5 Ouders

### 5.1. Betrokken ouders en oudercommissie.

Als je werkt op basis van het gedachtegoed van Emmi Pikler, dan ga je anders werken. De groepsruimte gaat er anders uitzien, de materialen die aangeboden worden, de werkwijze. Dat merken de kinderen en dat merken ouders ook. Het is onze ervaring dat de meeste ouders positief verrast zijn over de effecten van de werkwijze. En hebben ouders vragen dan helpen we ouders om nog beter te zien, door uitleg te bieden, waarom we de dingen doen zoals we ze doen. Een goede intake, een informatieve website, de communicatie bij het halen en brengen en via Bitcare zijn allemaal elementen die helpen een goede relatie op te bouwen met de ouder(s). Daarnaast houden we eens per half jaar (april en oktober) een ouderavond over onze visie en de opvang die we bieden.

#### Oudercommissie

Om de kwaliteit van de opvang te borgen en te verbeteren investeert het management van Duimelot in een goede samenwerking met de oudercommissie. De oudercommissie vertegenwoordigt alle ouders die bij Duimelot opgevangen worden (KDV en BSO). Rondom het aannamebeleid heeft Duimelot vastgelegd dat er minimaal 3 leden en maximaal 7 leden in de oudercommissie kunnen zitten. Bij de samenstelling wordt gestreefd naar een vertegenwoordiging van de verschillende groepen in de opvang. De oudercommissie adviseert (medezeggenschapsrecht) over onderwerpen zoals die zijn vastgelegd in de Wet kinderopvang. Tijdens vergaderingen worden adviesaanvragen behandeld en worden adviezen geformuleerd. De taken van de oudercommissie zijn officieel vastgelegd in het oudercommissiereglement. De oudercommissie van Duimelot vergadert 3 keer per jaar. Op uitnodiging van de commissie sluiten de houder, pedagogisch coach/beleidsmedewerker, of pedagogisch professionals aan.

De notulen van de oudercommissie worden met alle ouders gedeeld binnen Bitcare.

## Klachten en geschillen

Graag zien wij dat, wanneer ouders het niet eens zijn met een bepaalde gang van zaken, dat ze dat persoonlijk aan ons meedelen. Wij zien dit als een KANS om zo onze opvang nog beter af te stemmen op de wensen van de ouders en kinderen. Wij kunnen dan uitleg geven of aanpassingen doen. Op onze website staat een overzicht van hoe een ouder schriftelijk een klacht in kan dienen. <https://www.duimelotzenderen.nl/voor-ouders> Wij zijn aangesloten bij de geschillencommissie Kinderopvang.

## 5.2 Aanmeldings- en plaatsingsprocedure

Wanneer ouder(s) een plek zoeken voor hun kind, kun ze zich via onze website, telefonisch, of via de mail een rondleiding inplannen. Tijdens een telefonisch gesprek kunnen er al aanvullende vragen worden gesteld. Tijdens een rondleiding wordt er meer verteld over hoe wij onze opvang vormgeven en uitleg geboden over onze visie. Wanneer ouders eruit zijn en ze willen hun kind graag bij Duimelot plaatsen, dan kunnen ze hun kind inschrijven via de website. Wanneer we plek kunnen bieden op de gevraagde opvangdagen, dan volgt een overeenkomst. De vraag aan de ouders is of ze deze overeenkomst willen tekenen. Pas dan is de plaatsing definitief. Bij het ontvangen van de overeenkomst, ontvangen ze ook een uitnodiging voor Bitcare waarin allerlei aanvullende informatie wordt gedeeld met de ouders, zoals de opvangmogelijkheden, het gebruik van Bitcare en het wennen. We nodigen ouders uit, als ze in verwachting zijn van hun kind, om ons een geboortekaartje te sturen. Een pp'er (de mentor) van de babygroep gaat dan op kraamvisite en kan dan aanvullende vragen beantwoorden, naast het inplannen van een aantal wennmomenten. Opzeggen of verminderen van de opvang, kan per de eerste van de maand, waarbij we een maand opzegtermijn hanteren.

## 5.3 Wenbeleid

Om een relatie op te bouwen die gebaseerd is op wederzijds vertrouwen vinden we dat we werk moeten maken van de vraag hoe we vanaf de eerste kennismaking met het kind en zijn ouder(s) kunnen werken aan dit vertrouwen.

Hiervoor is het nodig dat een kind zich bij de start vertrouwd voelt met de groepsruimte, de vaste pedagogisch professionals en de andere kinderen. Van groot belang daarbij is dat de ouder(s) van het kind vertrouwen hebben in de medewerkers van Duimelot en de opvang die geboden wordt. Dit gevoel van vertrouwen, stralen ouders uit naar hun kind, waardoor het kind voelt dat het "oké is". Tijdens het wennen, vertellen we over onze opvang en kan het kind vanaf schoot van de ouder, die als veilige baken dient, rustig de omgeving in zich op nemen (zie ook cirkel van veiligheid en vertrouwen). Het wennen van de baby ziet erin stappen als volgt uit:

1. Ouder(s) komt samen met kind binnen de opvang. Er wordt een vragenlijst gezamenlijk ingevuld rondom de bijzonderheden van het kind. Deze wordt in Bitcare bij het kind geplaatst, zodat het voor iedereen inzichtelijk is wat de bijzonderheden zijn van het kind.
2. De tweede keer, wordt er een verzorghandeling vormgegeven door de ouder. De mentor kan meekijken over hoe de interactie tussen ouder en kind verloopt.

3. De derde keer, wordt de verzorghandeling vormgegeven door de mentor en kijkt de ouder mee. De ouder geeft hiermee toestemming en goedkeuring aan het kind dat de mentor de zorg verleent.
4. De vierde keer gaat de ouder een kort moment weg. Het kind kan ervaren hoe het is om afscheid te nemen en even alleen te blijven binnen de opvang onder de hoede van de mentor.
5. De vijfde keer gaat de ouder langer weg, waarbij de ouder telefonisch bereikbaar is. Wanneer de mentor het gevoel heeft dat het wennen lang genoeg heeft geduurd, kan ze de ouder inlichten. In dit moment zit vaak ook een slaapmoment.
6. Naar behoefte kan een bovenstaande stap een keer vaker worden herhaald. Het doel is dat zowel ouder als kind zich vertrouwd voelt met de opvang zoals we deze bieden.

De overgang van de baby- naar de dreumesgroep vindt plaats wanneer het kind rond de 1,5 jaar is en een jaar later, rond de 2,5 gaat het kind van de dreumes naar de peutergroep. Ook voor deze overgangsmomenten volgen we bij Duimelot een vaste werkwijze. Totaal gaat een kind vier keer wennen op de nieuwe groep. De eerste twee keren samen met zijn mentor en als dat goed gaat volgt er een eetmoment zonder mentor om tot slot een heel dagdeel aan te sluiten bij de nieuwe groep. We gaan altijd uit van de behoefte van het kind. Zo kan het bijvoorbeeld zijn dat bij de definitieve overgang het kind het nog even prettig vindt om de opvang dag te starten op de vertrouwde groep. Dat is dan prima.

Ouders worden binnen Bitcare op de hoogte gebracht van de overgang naar de volgende groep en wie de nieuwe mentor is van hun kind.

Doorstromen van de peutergroep naar onze BSO gaat in de regel soepel. Kinderen zien bij ons bekende pedagogisch medewerkers die ze ook al hebben ontmoet tijdens de opvang binnen de peutergroep. In aanloop naar school en de BSO, gaan kinderen een aantal ochtenden wennen op school en kunnen ze ook een aantal momenten gaan wennen bij de BSO. Ze worden hierbij ondersteund door een bekende pedagogisch professional. 'Mijn Portret' ons kindvolgsysteem, wordt binnen Bitcare geplaatst onder documenten en is voor ouders als ook voor de BSOmedewerkers in te zien. Hierin is de ontwikkeling van het kind beschreven om zo een optimale doorgaande lijn te kunnen waarborgen.

Als kinderen nieuw zijn binnen onze opvangorganisatie en de BSO, dan mogen de ouder en kind eerst een middagje komen kijken. We vragen met een vragenlijst naar de bijzonderheden en waar we rekening mee kunnen houden. We geven uitleg over onze organisatie, onze visie en de BSO. Is de keuze gemaakt voor Duimelot dan mag het kind vooraf 2 middagen komen wennen. Het is aan de ouders of zij hier gebruik van willen maken.

Tijdens deze wendagdelen zal voornamelijk aandacht besteed worden aan het vertrouwd raken met de omgeving en de pedagogisch professionals en het goed op elkaar afstemmen van gewoontes en pedagogische aanpak thuis en bij BSO Hand in Hand

#### 5.4. Praktische informatie voor ouders en contacten

De eerste plek waarop ouders kennis kunnen maken met Duimelot is de website. Via de website kunnen ze de meest belangrijke informatie tot zich nemen en het eerste contact leggen of een rondleiding inplannen. Een rondleiding kan ook telefonisch worden aangevraagd of via de mail.

De dagelijkse contacten met de medewerkers zijn er rond de breng- en haalmomenten. Actuele informatie wordt verstrekt en ouders kunnen terecht met hun (opvoed)vragen of opmerkingen. Is de vraag te groot of zijn er zorgen van welke aard dan ook, dan maken de mentor en de ouder(s) een aparte afspraak. Dit geldt natuurlijk ook voor ouders van BSO-kinderen. Goede communicatie met ouders is een voorwaardenscheppende factor voor een goede relatie met ouders. Daarom werken we in de contacten/samenwerking met ouders volgens de zes interactie vaardigheden van Strik en Schoemaker. De medewerkers hebben daarnaast allemaal een Gordontraining gevolgd ter ondersteuning voor de communicatie en het actief luisteren.

Verder biedt Bitcare volop mogelijkheden voor het over en weer uitwisselen van informatie via de chatfunctie, de nieuwsbrief en foto's. Onder documenten worden de meest belangrijke documenten geplaatst.

*Jaarlijks worden ouders in Bitcare opnieuw geïnformeerd over de mogelijkheden om extra opvang aan te vragen. Het past binnen ons beleid om hierbij niet alleen te kijken of de aanvraag past binnen de BKR-afspraken maar daarbij ook de samenstelling van de betreffende groep in ogenschouw te nemen en of het kind bekend is met de medewerker(s) van de betreffende groep. Omdat Duimelot een kleinschalige opvang is en beschikt over een vast, vrij constant team van pedagogisch professionals, is dit bijna altijd het geval.*

#### 5.5. Extra zorg en/of ondersteuning.

*Mochten er zorgen zijn m.b.t. de ontwikkeling van een kind of anderszins dan volgt Duimelot de Zorgroute zoals deze is vastgelegd door het PMT (Plein Midden Twente). Dit betekent dat er, wanneer nodig, extern consultatief overleg kan plaats vinden met bijv. een orthopedagoog, de IB-ervan school, de consulent/regisseur van de gemeente, de logopedist, GGD, maatschappelijk werk of de school zorg ondersteuner.*

*Regulier vindt er drie keer per jaar een preventief overleg plaats met de JGZ verpleegkundige en de orthopedagoog in een Pre-SOT. Dit overleg biedt de gelegenheid om al in een heel vroeg stadium bij twijfels advies te vragen over en/ of te overleggen over welke vorm van ondersteuning dan ook.*



## Hoofdstuk 6 Organisatie

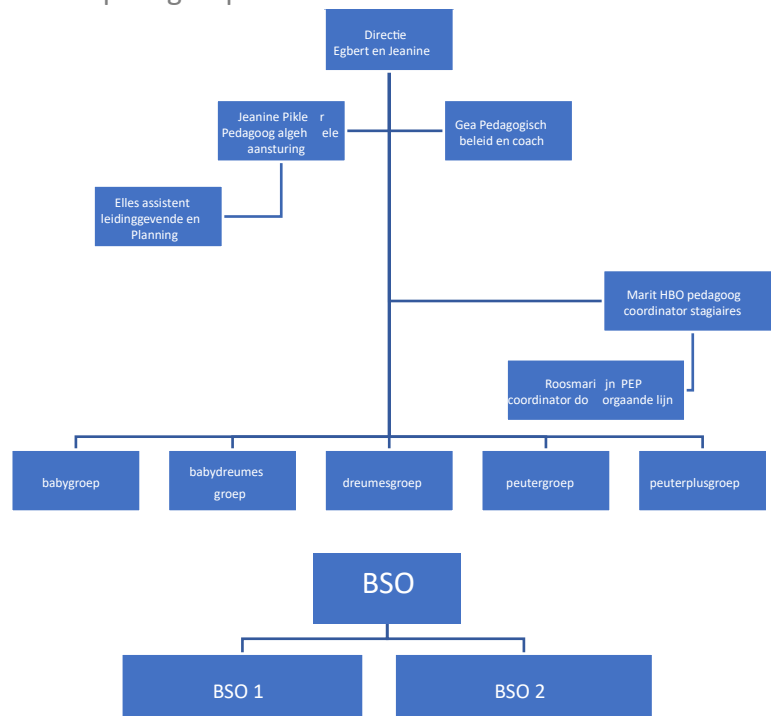
### 6.1 Rechtsvorm

Kinderopvang Duimelot is een besloten vennootschap, waarbij Egbert en Jeanine Mulder de vennoten zijn.

### 6.2 Organisatiestructuur

De organisatiestructuur is redelijk plat. Jeanine Mulder – van den Heuvel is samen met Egbert Mulder, directeur/eigenaar. Daarnaast is Jeanine Pikler® Pedagoog waarmee ze op inhoud de Pikler visie aanstuurt. Jeanine wordt ter zijde gestaan binnen de Pedagogiek door Gea Martinius als Pedagogiek docent. Gea is pedagogisch beleidsmedewerker en coach. Samen zijn zij het managementteam. Daarnaast is Elles werkzaam als assistent leidinggevende en verzorgt ze de planning.

Op de verschillende groepen werken Elles Geeshink-Nollen als Pikler® Pedagoog, Marit Timmers als hbo-pedagoog en stage coördinator, Roosmarijn Blenke-Ten Tusscher als AD PEP-er die zorgt draagt voor de contacten rondom de doorgaande lijn, naast alle pedagogisch professionals op de groepen



### 6.3 Locatie

Kinderopvang Duimelot is gevestigd aan de St. Stephanusstraat 5, 7625 PH in Zenderen. BSO Hand in Hand is gevestigd in hetzelfde gebouw maar met de ingang aan de Prinsenweg 10, 7625 PJ in Zenderen. BSO Hand in Hand maakt gebruik van de Huiskamer en de Speelhal. Samen zitten ze in Multi Functionele Accommodatie het Sindron, waar de St. Stephanusschool in Zenderen ook onderdeel van is. Binnen de Huiskamer van Zenderen, Sindron, zijn in de avonden besloten activiteiten van verschillende verenigingen van Zenderen.

De ruimtes voor de dagopvang en de speelhal zijn exclusief voor de kinderopvang.

## Hoofdstuk 7 Veiligheid- en Gezondheidsbeleid

### 7.1 Veiligheid- en Gezondheidsbeleid

Ons veiligheid en gezondheidsbeleid staat op onze website vermeld. Jeanine Mulder is eindverantwoordelijke voor het Veiligheid- en

Gezondheidsbeleidsplan. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal er met regelmaat tijdens een teamoverleg een thema, of een onderdeel van een thema, over veiligheid of gezondheid op de agenda staan. Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Zo blijven we scherp op onze werkwijze, kunnen we monitoren of genomen maatregelen wel of niet effectief zijn en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt.

### 7.2 Hygiëne verschoonruimtes

Na het verschoonen van elk kind maken wij het verschoonkussen en alle andere contactpunten schoon met desinfectans. Dit is aanwezig in elke verschoonruimte op de groep. Bij zichtbare vervuiling wassen medewerkers altijd de handen met water en zeep. Dit gebeurt in de toiletruimtes. Om kruisbesmetting te voorkomen, wassen de pedagogisch medewerkers na een verschooning niet hun handen bij 1 van de kranen op de groepen. Omdat dit de kranen zijn waar ook het eten bereid wordt, vermijden wij hiermee mogelijke kans op kruisbesmetting tot het voedsel.

### 7.3 Kinder-EHBO en BHV

Al onze medewerkers zijn getraind in Kinder-EHBO. Daarnaast zijn Danny, Maaike en Rachèl ook BHV'ers. Jeanine is als eindverantwoordelijke de preventiemedewerker.

Dank voor het lezen van ons pedagogisch beleid. Het is een dynamisch en cyclisch document dat we steeds blijven bijstellen. Wanneer er onduidelijkheden zijn, dan horen we het graag.

Graag tot ziens bij ons op de opvang of binnen ouderavond of informatiebijeenkomst.

Meer of aanvullende informatie kunt u vinden op onze website [www.duimelotzenderen.nl](http://www.duimelotzenderen.nl) of vanuit mijn rol als Pikler® Pedagoog op [www.vertrouwenindebasis.nl](http://www.vertrouwenindebasis.nl)

Hartelijke groet Jeanine Mulder